

Atlantisz pusztulása - A Théra vulkán kitörése a Kr. e. II. évezredben

Horváth Éva, IV. évf., PTE TTK

Témavezető: Gábli Cecília óraadó
PTE TTK Földrajzi Intézet

Dolgozatomban a Théra vulkán Kr. e. II. évezredbeli kitöréséről írok, illetve ennek hatásáról az ókori minószi civilizációra.

Minden bizonnyal az elmúlt négy évezred legnagyobb természeti csapásáról van szó, hiszen az egész minószi kultúra pusztulását okozta. Ennek a civilizációnak központi szigete Kréta volt, a kereskedelmi és vallási központja pedig az ókori Théra, melyet sokan Atlantisszal azonosítanak.

A minószi civilizáció kutatása szorosan összefügg Sir Arthur Evans angol régész nevével, aki 1900-ban kezdte meg ásatásait Knósszoszban. Az eredmények már az első időkben felülmúltak minden várakozást. Napjainkban négy nagy palotát ismerünk Kréta szigetén, melyek eleinte inkább közösségi központok voltak.

A thériaiak tehetséges és alkotó emberek voltak, akik békében és harmóniában éltek környezetükkel. Írásos emlékek ugyan nem maradtak ránk, de freskóikon meglepő pontossággal és részletességgel ábrázolják hétköznapi életüket. Ennek az idillnek vetett véget a Théra vulkán kitörése a Kr. e. II. évezredben. A robbanás következtében a sziget nagy része elpusztult és hatalmas szökőárok keletkeztek.

Egy ilyen katasztrófa az ókorban sokkal nagyobb pusztítást vihetett véghez, mint napjainkban. Ma már fejlett cunami-előrejelző rendszerek léteznek, és ha bekövetkezik valamilyen katasztrófa, percekben belül már az egész világ értesül róla. Mentőalakulatok, segélyszállítmányok érkeznek az adott térségbe.

Az ókorban nem volt fejlett telekommunikációs rendszer, így mire a kontinensen értesültek a katasztrófáról és segítséget küldtek volna, nagyon sok idő telt el. Mivel a krétai hajóflották is elpusztultak, így az esetleges túlélők sem tudták elhagyni a szigetet, ahol éhínség lépett fel.

Théra szigetén viszont nem találtak emberi csontokat, ami arra utal, hogy az ott élők még időben el tudtak menekülni. Valószínűleg a földrengések, illetve a vulkánból feltörő gőzök és gázok riasztották el őket.